

Dokument ze zasedání

A8-0217/2016

27.6.2016

ZPRÁVA

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků (2015/2038(INI))

Výbor pro mezinárodní obchod

Zpravodajka: Eleonora Forenza

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI	17
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ	22
STANOVISKO VÝBORU PRO ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI.....	26
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	32
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	37

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků (2015/2038(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2, 3, 6 a 21 Smlouvy o Evropské unii,
 - s ohledem na články 11, 153, 191, 207 a 218 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 12, 21, 28, 29, 31 a 32 Listiny základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na sdělení Komise z roku 2010 nazvané „Obchod pro všechny. Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“ (COM(2015)0497)¹,
 - s ohledem na závěry 10. ministerské konference WTO²,
 - s ohledem na pařížskou dohodu (30. listopadu až 11. prosince 2015)³,
 - s ohledem na výroční zprávu EU o lidských právech a demokracii ve světě (2014)⁴,
- s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2015–2019 nazvaný „Lidská práva i nadále těžištěm agendy EU“,
- s ohledem na pokyny týkající se analýzy dopadů lidských práv v rámci posouzení dopadů, která jsou vypracována pro opatření obchodní politiky⁵,
 - s ohledem na studii týkající se doložek lidských právech a demokracii v mezinárodních dohodách, kterou v roce 2015 zveřejnila tematická sekce Evropského parlamentu,
 - s ohledem na rezoluci přijatou Valným shromážděním OSN dne 25. září 2015 s názvem: Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030⁶,
 - s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 ze dne 20. prosince 2005 o zavedení režimu licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství⁷,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 978/2012 ze dne 25. října 2012 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí⁸,
 - s ohledem na směrnice OECD pro nadnárodní společnosti¹,

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

² https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/mc10_19dec15_e.htm

³ <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

⁴ http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/2014-hr-annual-report_en.pdf

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153591.pdf

⁶ Rezoluce přijatá Valným shromážděním OSN dne 25. září 2015, (A/RES/70/1).

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁷ Úř. věst. L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁸ Úř. věst. L 303, 31.10.2012, s. 1.

- s ohledem na pokyny OECD pro náležitou péči v zodpovědných dodavatelských řetězcích nerostných surovin z oblastí postižených konflikty a vysoce rizikových oblastí²,
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise o stavu zavádění obecných pokynů OSN v oblasti podnikání a lidských práv³,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Obnovená strategie EU pro sociální odpovědnost podniků na období 2011–2014“ (COM(2011)0681),
- s ohledem na rámec politiky investic pro udržitelný rozvoj (2015) konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD)⁴,
- s ohledem na studii s názvem „Obchodní politika EU: od přehlížení rovnosti žen a mužů k zohlednění rovnosti žen a mužů?“, kterou vypracovala tematická sekce Evropského parlamentu,
- s ohledem na čtvrtou zprávu nezávislého odborníka s názvem: „Podpora demokratického a spravedlivého mezinárodního řádu“, kterou generální tajemník OSN uvedl ve svém sdělení Valnému shromáždění OSN dne 5. srpna 2015 (A/70/285),
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o sociální odpovědnosti podniků v dohodách o mezinárodním obchodu⁵,
- s ohledem na rezoluci OSN 64/292, v němž Valné shromáždění OSN výslovně uznává přístup k vodě a hygienickým zařízením za lidská práva a které uvádí, že čistá pitná voda a zajištění hygienických potřeb jsou zcela zásadní pro uplatňování veškerých lidských práv,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 o opatřeních navazujících na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu („Right2Water“)⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2010 o lidských právech, sociálních a environmentálních normách v mezinárodních obchodních dohodách⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. listopadu 2010 o politikách mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu⁸,
- s ohledem na studii na téma „začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do činnosti výborů a delegací Evropského parlamentu“, kterou v roce 2014 zveřejnila tematická sekce C Evropského parlamentu,

¹ <http://mneguidelines.oecd.org/text/>

² <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>

³ (SWD(2015)0144) ze dne 14. července 2015 http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8374

⁴ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaepcb2015d3summary_en.pdf

⁵ Úř. věst. C 99E, 3.4.2012, s. 101.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2015)0294.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2010)0434.

⁸ Přijaté texty, P7_TA(2010)0445.

- s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva 26/9, v níž bylo rozhodnuto o ustavení otevřené mezivládní pracovní skupiny pro nadnárodní podniky a další podnikatelské subjekty s ohledem na lidská práva, jejímž úkolem je vypracovat právně závazný mezinárodní nástroj, kterým se bude na základě mezinárodního práva v oblasti lidských práv regulovat činnost nadnárodních společností a jiných podniků¹,
 - s ohledem na reformovaný všeobecný systém preferencí EU („systém GSP“) stanovený nařízením (EU) č. 978/2012,
 - s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě nazvanou „Zpráva o všeobecném systému preferencí za období 2014–2015“ (COM(2016) 0029),
 - s ohledem na obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, revidované pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní podniky, tripartitní deklaraci Mezinárodní organizace práce (MOP) o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, rámec Mezinárodní rady pro integrované podávání zpráv, deset zásad iniciativy OSN nazvané Global Compact a normu Mezinárodní organizace pro normalizaci ISO 26000 „Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti“;
 - s ohledem na francouzský návrh zákona o „náležité péči“, kterým se prosazují obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, a na prohlášení, jež učinil předseda Juncker na summitu G7 v roce 2015,
 - s ohledem na projekt s názvem „Realizace dlouhodobé hodnoty pro společnosti a investory“, který je prováděn v rámci Zásad OSN pro odpovědné investování a iniciativou OSN nazvanou Global Compact,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod a stanoviska Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro rozvoj, Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A8-0217/2016),
- A. vzhledem k tomu, že Parlament vydal v roce 2010 doporučení Komisi týkající se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků; vzhledem k tomu, že řada těchto doporučení byla realizována, ovšem některá realizována nebyla;
- B. vzhledem k tomu, že Parlament jedná jako spolutvůrce právních předpisů, pokud jde o opatření vymezující rámec pro provádění společné obchodní politiky Unie; vzhledem k tomu, že k ratifikaci všech obchodních dohod sjednaných Uní je vyžadován souhlas Parlamentu; vzhledem k tomu, že pro zajištění úspěchu iniciativy Komise v oblasti společné obchodní politiky je tudíž nezbytné provádět doporučení Parlamentu;
- C. vzhledem k tomu, že v dlouhodobém horizontu hraje obchod významnou úlohu při podpoře podnikatelských příležitostí, vytváření prosperity a zvyšování zaměstnanosti a rovněž při stimulaci hospodářského rozvoje, sociálního pokroku, zvyšování životní úrovně a kvality života a dlouhodobého zlepšování norem v oblasti lidských práv;

¹ A/HRC/RES/26/9: <http://www.ihrb.org/pdf/G1408252.pdf>

- D. vzhledem k tomu, že EU zdůrazňuje své pevné odhodlání, které opět potvrdila ve své strategii „Obchod pro všechny“ a které spočívá v podpoře udržitelného rozvoje, lidských práv a řádné správy věcí veřejných prostřednictvím prostředků založených na pobídkách, jako jsou např. systém GSP+ a ustanovení o preferenčním přístupu na trh pro země, jež se zavázaly k provádění stěžejních mezinárodních úmluv v těchto oblastech;
- E. vzhledem k tomu, že EU má schopnost pozitivně přispívat prostřednictvím své obchodní politiky k lepšímu dodržování lidských práv a k udržitelnému rozvoji v celosvětovém měřítku; vzhledem k tomu, že Komise musí mít při svých krocích tento cíl na paměti; vzhledem k tomu, že obchodní a investiční dohody mají dopad na lidská práva a udržitelný rozvoj, a proto by měly být koncipovány tak, aby podporovaly sociální a environmentální pokrok, zaručovaly, že evropské standardy nebude možno porušovat, chránily lidská práva a zajišťovaly dodržování sociálních a environmentálních pravidel;
- F. vzhledem k tomu, že obchod a zahraniční investice mezinárodních podniků přispívají ke zvýšenému úsilí o dodržování lidských a sociálních práv a práv pracovníků v zemích, kde tyto podniky působí;
- G. vzhledem k tomu, že příspěvek Parlamentu lze měřit tím, jak účinně byla jeho doporučení uplatněna; vzhledem k tomu, že je třeba pravidelně monitorovat provádění dohod s cílem zajistit plnění cílů a závazků přijatých v obchodních dohodách, zejména pokud jde o ochranu lidských práv;
- H. vzhledem k tomu, že podle čl. 208 SFEU mají EU a její členské státy ve skutečnosti právní povinnost provádět své politiky v souladu s rozvojovými cíli;
- I. vzhledem k tomu, že návrh nové obchodní a investiční strategie s názvem „Obchod pro všechny“, který předložila Komise, uznává spojitost mezi obchodem, lidskými právy a environmentálními normami a trvá na tom, že je třeba, aby se tato práva a normy staly nedílnou součástí hospodářských a obchodních vztahů EU;
- J. vzhledem k tomu, že nadnárodní maloobchodní řetězce a podniky nesou kvůli stávajícím výrobním vzorcům velkou část odpovědnosti za zlepšování pracovních podmínek a zvyšování mezd v zemích výroby;
- K. vzhledem k tomu, že práva žen jsou stavebním prvkem lidských práv; vzhledem k tomu, že rovnost mezi ženami a muži spadá v obchodních dohodách do kapitol o udržitelném rozvoji; vzhledem k tomu, že specifický dopad obchodních a investičních dohod postihuje ženy a muže rozdílně z důvodu genderových strukturálních nerovností, a vzhledem k tomu, že udržitelný rozvoj podporující začlenění, růst a obchodní dohody musí začleňovat lidská práva, a to i z hlediska rovnosti žen a mužů;
- L. vzhledem k tomu, že Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 uznává zásadní dopad obchodních politik při plnění jejich cílů, neboť se týká řady oblastí politiky, jako jsou pravidla původu, regulace v oblasti potravin, komoditní trhy a rovnost žen a mužů;
- M. vzhledem k tomu, že potenciál systému GSP a GSP + zajistit ratifikaci a provádění úmluv o lidských a pracovních právech v rozvojových zemích, lze zlepšit tím, že

hospodářské pobídky budou propojeny s účinným přijímáním a neustálým monitorováním provádění základních úmluv o lidských a pracovních právech;

- N. vzhledem k tomu, že po neštěstí v budově Rana Plaza EU ve spolupráci s bangladéšskou vládou a MOP zahájila iniciativu „Global Compact“ pro zlepšování pracovních práv a bezpečnosti v továrnách v Bangladéši, jejímž cílem je zlepšit pracovní podmínky, zdraví a bezpečnost pracovníků; vzhledem k tomu, že na základě těchto snah se zvýšilo povědomí veřejnosti a byla nalezena inovativní řešení problémů obchodu a udržitelného rozvoje, jako jsou dohody o požární bezpečnosti a bezpečnosti budov v Bangladéši;
- O. vzhledem k tomu, že dosud schází regulační rámec, který by upravoval způsob, jak mají společnosti dodržovat lidská práva a povinnosti s ohledem na sociální a environmentální normy; vzhledem k tomu, že je třeba, aby soukromý sektor spolu s veřejným sektorem udržitelný rozvoj podporoval; vzhledem k tomu, že podniky musí jednat sociálně a environmentálně odpovědným způsobem; vzhledem k tomu, že nová generace obchodních a investičních dohod Unie obsahuje kapitoly o udržitelném rozvoji, jež stranám dohody ukládají přijmout závazky v oblasti ochrany lidských práv a sociálních a environmentálních norem, sociální odpovědnosti podniků a tyto závazky dodržet; vzhledem k tomu, že tyto kapitoly v obchodních dohodách EU vykazují různou úroveň ambic; vzhledem k tomu, že Komise je vybízena, aby byla co nejambicióznější;
- P. vzhledem k tomu, že strategie Komise „Obchod pro všechny“ z roku 2015 považuje obchod a udržitelný rozvoj za prioritu EU; vzhledem k tomu, že má-li dát tato strategie agendě v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje ten správný impuls, musí Komise proměnit její tolik vítané ambice v rozhodná a konkrétní opatření;
- Q. vzhledem k tomu, že projekt s názvem „Realizace dlouhodobé hodnoty pro společnosti a investory“, který je prováděn v rámci zásad OSN pro odpovědné investování a iniciativy UN Global Compact, ukazuje, že hospodářská obnova v Evropě a ve světě je slučitelná se zásadami sociální spravedlnosti, environmentální udržitelnosti a dodržování lidských práv a navzájem se s nimi posiluje;
- R. vzhledem k tomu, že článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že společná obchodní politika EU bude prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie;
- S. vzhledem k tomu, že článek 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU) potvrzuje, že vnější činnost EU se bude řídit zásadami demokracie, právního státu, univerzálnosti a nedělitelnosti lidských práv a základních svobod, úctou k lidské důstojnosti, zásadami rovnosti a solidarity a dodržováním Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva;
- T. vzhledem k tomu, že spojitost mezi obchodem a lidskými právy na jedné straně a environmentálními normami na druhé straně se stala nedílnou součástí hospodářských a obchodních vztahů EU; vzhledem k tomu, že politika EU v oblasti lidských práv a demokracie ve třetích zemích by měla být i nadále zohledňována prostřednictvím dalších politik EU s vnějším rozměrem, včetně obchodní politiky; vzhledem k tomu, že EU by měla využít obchodní politiku pro podporu snah o nastavení vysokých celosvětových norem v oblasti lidských a sociálních práv, ochrany spotřebitelů a

životního prostředí;

- U. vzhledem k tomu, že obchodní politika a ambiciózní obchodní dohody podporují a posilují celosvětový obchodní systém založený na pravidlech; vzhledem k tomu, že před uzavřením obchodních jednání by měly být rovněž zohledněny otázky související s lidskými právy, a to řádným a transparentním způsobem; vzhledem k tomu, že obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, společně se všemi dalšími příslušnými nástroji, včetně prosazování sociální odpovědnosti podniků, jsou zaměřeny na prosazování ustanovení lidských práv ve vztahu k obchodní politice;
- V. vzhledem k tomu, že dne 26. června 2014 přijala Rada OSN pro lidská práva rezoluci o vytvoření mezivládní pracovní skupiny pověřené zahájením postupu, který povede k vytvoření mezinárodního právně závazného nástroje pro regulaci činností nadnárodních korporací a dalších podniků v rámci mezinárodního práva;
- W. vzhledem k tomu, že obchod a lidská práva se mohou navzájem posilovat a že obec podnikatelů, zatímco je povinna dodržovat lidská práva, může také hrát významnou úlohu tím, že nabídne pozitivní podněty v oblasti podpory lidských práv, demokracie, environmentálních norem a sociální odpovědnosti podniků; vzhledem k tomu, že EU hraje vedoucí úlohu při vyjednávání a provádění řady iniciativ pro globální odpovědnost, které jdou ruku v ruce s prosazováním a dodržováním mezinárodních norem, mimo jiné sociální spravedlnosti, udržitelnosti životního prostředí a dodržování lidských práv; vzhledem k tomu, že se uznává, že evropské podniky působící celosvětově a jdoucí příkladem pomocí nediskriminační podnikové kultury mají dlouhodobý pozitivní dopad na lidská práva; vzhledem k tomu, že posilování obchodních vztahů založených na ochraně a prosazování lidských práv zlepšuje vzájemné porozumění a společné hodnoty, jakými jsou právní stát, řádná správa věcí veřejných a dodržování lidských práv;

Obecné zásady

1. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve všech svých politikách i v rámci obchodní strategie zohlednily rovnost žen a mužů a zajistily mimo jiné účinné dodržování Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW); vyzývá Komisi, aby otázky týkající se rovnosti pohlaví zohlednila ve svém posouzení dopadu obchodní strategie EU, pokud jde o práva žen, a vyzývá Komisi, aby provedla posouzení stávajících obchodních a investičních dohod, systematicky s cílem určit jejich dopady na rovnost žen a mužů;
2. vyzývá Komisi, aby zajistila lepší soudržnost mezi svými politikami v oblasti rozvoje a s cílem zajistit účinný přezkum politik a koordinace mezi rozvojovou pomocí a obchodní politikou a aby usilovala o to, aby všechny zúčastněné strany dodržovaly mezinárodní normy v oblasti lidských práv, rovnosti žen a mužů, pracovního práva a respektování životního prostředí;
3. vyzývá EU, aby hrála aktivní úlohu při plnění 17 cílů udržitelného rozvoje stanovených v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, kterou Valné shromáždění Organizace spojených národů přijalo na svém sedmdesátém zasedání;
4. vyzývá EU a její členské státy, aby podporovaly závazná opatření zajišťující, aby

společnosti platily daně tam, kde se odehrávají hospodářské aktivity a kde je vytvářena hodnota, a aby prosazovaly povinné podávání zpráv soukromého sektoru za jednotlivé země, jak doporučuje OECD a podporovaly řádnou správu zejména v oblasti daní a účinný výběr daní; vyzývá dále Komisi a členské státy, aby zajistily, že tyto otázky budou v programu politického dialogu (na politické úrovni v oblasti rozvoje a obchodu) upřednostněny, a aby podpořily úlohu občanské společnosti při zajišťování veřejné kontroly nad daňovou správou a sledování případů týkajících se daňových podvodů; domnívá se, že daňová politika podniku by měla být považována za součást jeho sociální odpovědnosti, a že sociálně odpovědné chování tedy neponechává žádný prostor pro strategie zaměřené na vyhýbání se daňovým povinnostem nebo využívání daňových rážů;

5. uznává, že univerzální přístup k veřejným statkům, jako jsou voda, zdravotnictví a vzdělání, jsou zásadními prvky, jež dokládají kapacitu členského státu zajistit sociální práva a dodržování lidských práv;
6. zdůrazňuje, že dlouhodobě EU překonává ostatní světové hráče v tom, jak v kontextu své obchodní diplomacie zohledňuje sociální a ekologické otázky; podtrhuje, že lidskoprávní závazky našich obchodních partnerů jsou pevným základem pro pokračující dialog, proces spolupráce a postupné zlepšování v dlouhodobém horizontu;
7. zdůrazňuje důležitost obchodu a zahraničních investic jakožto důležitých nástrojů k dosažení hospodářského růstu, udržitelného rozvoje, řádné správy a ochrany lidských práv;
8. připomíná, že obchod a přímé zahraniční investice zvyšují blahobyt v chudších zemích; připomíná, že existuje nezanedbatelná souvislost mezi zvýšeným blahobytem a lepší ochranou lidských a sociálních práv a práv pracovníků a lepší ochranou životního prostředí;
9. připomíná, že EU je zavázána k tomu, že bude promyšleně prosazovat a dodržovat lidská práva a demokracii ve svých vztazích se třetími zeměmi ve všech svých politikách, včetně obchodní politiky, a ve všech svých příslušných nástrojích týkajících se vnějšího financování;
10. doporučuje proto, aby obchodní strategie EU fungovala jako nástroj na podporu demokratických hodnot ve třetích zemích; vítá tudíž posílení obchodních dohod a programů obchodních preferencí jakožto nástrojů prosazování lidských práv, odstranění nucené a dětské práce a zajištění potravinové bezpečnosti a práva na zdraví, udržitelného rozvoje a vysokých bezpečnostních a environmentálních norem a ekonomických příležitostí pro všechny;

Lidská práva, environmentální a sociální normy na mnohostranné úrovni

11. zdůrazňuje, že je pro Unii důležité rozvíjet posílenou spolupráci na multilaterální úrovni, a proto připomíná svoji výzvu Komisi, aby se v rámci reformy vedení WTO ujala vedoucí úlohy, zejména s ohledem na dodržování následujících cílů:
 - a) posílit účinnou spolupráci a pravidelný dialog s WTO s dalšími příslušnými agenturami OSN, zejména s vysokým komisařem pro lidská práva, Konference OSN o obchodu a rozvoji, a zejména udělení MOP statusu oficiálního pozorovatele

při WTO a zapojení MOP do všech obchodních sporů vztahujících se k porušení mezinárodních lidských práv a úmluv o práci; domnívá se, že by MOP měla být i nadále zapojena do jednání o dvoustranných, mnohostranných a vícestranných obchodních dohodách;

- b) reformovat mechanismy přezkumu obchodní politiky WTO, aby zahrnovaly rozměry provádění mnohostranných a vícestranných dohod z hlediska sociálních, environmentálních a lidskoprávních aspektů vycházejících z pokynů MOP, pokynů OSN v oblasti lidských práv a mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí a prosazovat udržitelný rozvoj, především prostřednictvím založení Výboru pro obchod a důstojnou práci při WTO vedle stávajícího Výboru pro obchod a životní prostředí tak, jak bylo požadováno v jejích doporučeních z roku 2010;
 - c) zhodnotit, do jaké míry výbor WTO pro obchod a životní prostředí splnil své poslání podle ministerského rozhodnutí WTO pro obchod a životní prostředí, které bylo přijato v Marrákeši dne 15. dubna 1994, a podle jeho závěrů o tom, co je ještě třeba vykonat, zejména v kontextu celosvětového dialogu o otázkách zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a WTO, jak bylo původně požadováno Parlamentem;
 - d) konstruktivním způsobem se zapojit do činnosti pracovní skupiny OSN pro proces týkající se smlouvy o podnikání a lidských právech v návaznosti na studii zabývající se hrubým porušováním lidských práv ze strany podniků prostřednictvím soudních opravných prostředků, kterou provedl Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva;
12. vyzývá Komisi, aby aktivně prosazovala další reformy WTO s cílem definovat mnohostranná pravidla pro udržitelnou správu globálních hodnotových řetězců odpovědným způsobem, což by mělo zahrnovat zejména:
- a) účinné a povinné požadavky náležité péče a transparentnosti u dodavatelských řetězců na základě Obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv;
 - b) zdravotní a bezpečnostní standardy a zejména uznání práva zaměstnanců na bezpečnostní výbory,
 - c) minimální úroveň sociální ochrany,
 - d) respektování základních pracovních norem MOP;
13. znovu opakuje svůj požadavek, aby bylo zajištěno, že jakékoli opatření přijaté smluvní stranou v rámci Pařížské dohody nebo týkající se kterékoli zásady nebo závazku podle článků 3 a 4 Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu bude zajištěno rovněž tím, že bude poskytovat důslednou ochranu práva regulovat obchodní dohody;
14. naléhavě žádá Komisi, aby urychlila pokrok směrem k rozvoji systémů, které rozlišují mezi výrobky podle jejich postupů a výrobních metod a kritérií udržitelnosti v rámci obchodních dohod;
15. vyzývá členské státy, aby vynaložily větší úsilí a dodržely svůj závazek k postupnému rušení dotací na fosilní paliva v souladu se závazky skupiny G20;

16. domnívá se, že obchodní politika může hrát významnější úlohu při transformaci energetiky a že obchodní nástroje EU by měly podporovat vznik a rozvoj obnovitelných zdrojů energie, jakož i vytváření environmentálního zboží a technologií v Evropě; oceňuje úsilí Komise vyjednat vícestrannou dohodu o ekologickém zboží (dohoda o environmentálním zboží) a vyzývá k tomu, aby výsledkem těchto jednání byla ambiciózní a vyvážená dohoda; žádá Komisi, aby v rámci jednání o dohodě o environmentálním zboží, vypracovala kvantitativní nebo kvalitativní kritéria pro určení „*ekologických výrobků*“ a podporovala důvěryhodný a transparentní metodiku pro jednání o dohodě o environmentálním zboží; dále vyzývá Komisi, aby řádně zohlednila faktory ovlivňující obchod s ekologickým zbožím, jako jsou antidumpingové politiky v odvětví obnovitelných zdrojů, režimy duševního vlastnictví, programy vázaného financování a vnitrostátní environmentální politiky, kvůli nimž je vytvářena poptávka po takovém zboží;

Lidská práva, environmentální a sociální normy na dvoustranné úrovni

17. vítá rozhodnutí Komise posoudit ex ante a ex post dopad na udržitelnost posouzení dopadů u všech obchodních dohod v souladu s „pokyny týkajícími se analýzy dopadů lidských práv pro opatření obchodní politiky“; vyzývá v tomto ohledu Komisi, aby:
- a) použila pokyny při vypracovávání posouzení dopadu na udržitelný rozvoj všech stávajících a budoucích jednání;
 - b) též zohledňovala při posuzování dopadu na udržitelný rozvoj hlavní zásady vypracované zvláštním zpravodajem OSN pro právo na potraviny;
 - c) zohlednila dopad obchodních a investičních dohod zejména na zranitelné osoby, jako jsou osoby patřící k některé z menšin, nebo jsou zeměpisně izolované, chudobné nebo sociálně vyloučené; připomíná v této souvislosti závazek Evropské komise provádět posouzení dopadu dohod o volném obchodu na nejbližší regiony EU;
 - d) zajistila řádné zapojení organizací občanské společnosti a sociálních partnerů do vypracovávání posouzení dopadů na udržitelnost, a aby Parlament do celého postupu v každé fázi zapojovala;
 - e) zohlednila plně výsledky těchto hodnocení během jednání;
 - f) zajistila včasné zveřejňování posouzení dopadu na udržitelnost s cílem poskytnout informace pro utváření postoje pro jednání před dosažením dohody a umožnit zvoleným zástupcům řádně posoudit jakoukoli navrhovanou dohodu;
18. důrazně vyžaduje, aby posouzení dopadu na lidská práva a posouzení dopadu na udržitelnost byla závazná a byla zahájena v raném stádiu s cílem poskytnout informace pro utváření postoje pro jednání před dosažením dohody o jeho konečném znění;
19. uznává závěry evropské veřejné ochránkyně práv týkající se rozhodnutí Komise uzavřít dohodu s Vietnamem, aniž by byl posouzen dopad na lidská práva, a naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla hodnocení co nejdříve na základě nové metodologie s cílem umožnit Parlamentu, aby přijal informované rozhodnutí;
20. znovu opakuje svou podporu podmíněnosti lidských práv v obchodních dohodách,

a připomíná význam dodržování a uplatňování doložek o lidských právech; vítá úsilí Komise a Rady o zavedení takových právně závazných doložek o lidských právech do všech obchodních a investičních dohod v souladu se společným přístupem a požaduje zveřejnění společného přístupu Rady; konstatuje, že doložky o lidských právech nebyly začleněny do všech dohod EU, a požaduje, aby probíhající obchodní jednání s ostatními partnery EU, zejména o transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP), zajistila, že do dohod bude vložena právně závazná doložka o lidských právech;

21. je však toho názoru, že současné doložky mají na dodržování povinností a závazků v oblasti lidských práv omezený vliv; vyzývá tudíž Komisi a Radu, aby provedly následující úpravy:
 - a) zahrnuly do nich obchodní ochranná ustanovení, která by v případech prokázaného porušování doložek o lidských právech chránila schopnost každé ze stran plnit své lidskoprávní závazky v oblastech, v nichž nesou primární odpovědnost,
 - b) pravidelně zevrubně monitorovaly provádění doložek o lidských právech v obchodních dohodách a dohodách o přidružení, zejména prostřednictvím zveřejňování pravidelných společných zpráv Komise a ESVČ Parlamentu o dodržování lidských práv v partnerských zemích a zřízením interinstitucionálního výboru,
 - c) zvážily zahrnutí výboru pro lidská práva do všech obchodních dohod EU s cílem zajistit vážné a systematické sledování otázek lidských práv ve vztahu k dané dohodě; v této souvislosti připomíná, že k zajištění transparentnosti je důležité zapojení občanů do jednání;
 - d) zajistily, že EU bude mít domácí systém právní nápravy, který umožní podávat stížnosti v případě nedodržení obchodních dohod a doložek o lidských právech;
22. připomíná žádost ze svého usnesení z roku 2010, aby každá obchodní dohoda EU, ať již dvoustranná, nebo mnohostranná, zahrnovala komplexní, vymahatelné a ambiciózní kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji; zdůrazňuje, že v kapitolách o obchodu a udržitelném rozvoji jednotlivých obchodních dohod EU je řada nesrovnalostí; vyzývá tedy Evropskou komisi, aby při všech obchodních jednáních vystupovala co nejsoudržněji a zahrnula kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji s následujícími body:
 - a) závazek každé ze stran ratifikovat a účinně provést ve vnitrostátním právu osm základních a čtyři prioritní úmluvy MOP a mezinárodní dohody v oblasti životního prostředí;
 - b) zahrnutí doložek o lidských právech a kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji do obecného mechanismu pro řešení sporů na stejné úrovni jako ostatní části dohody, což bylo požadavkem v doporučeních z roku 2010 s cílem zajistit dodržování lidských práv a sociálních a environmentálních norem;
 - c) možnost sociálních partnerů a občanské společnosti podávat odvolání a používat postup podávání stížnosti;
 - d) účinná odrazující opatření, včetně těch ve formě finančních náhrad, v případě závažného a prokázaného porušení ustanovení kapitoly o udržitelném rozvoji;

taková opatření by mohla být provedena prostřednictvím dočasného zpomalení, snížení nebo dokonce pozastavení některých obchodních výhod poskytovaných podle dohody, a to v případě závažného neustálého porušování těchto norem jakožto krajní prostředek, a zavedení akčních plánů s našimi partnery by mohlo pomoci řešit nedodržování jistých závazků z obchodních a investičních dohod;

23. opakuje svou žádost o zřízení fór nebo konzultačních skupin pro udržitelný rozvoj během různých fází návrhu dohody, jednání o ní a jejího provádění; připomíná, že je nutné, aby domácí poradní skupiny byly plně nezávislé a měly přístup k odpovídajícím zdrojům; bere na vědomí kritiku, která často zaznívá ze strany účastníků domácích poradních skupin zřízených EU v rámci stávajících obchodních dohod, že jejich jednání nemají žádný praktický dopad, a navrhuje, aby Komise přijala následující opatření:
- a) zřídila systém podávání zpráv, který Parlamentu umožní hodnotit práci poradních skupin;
 - b) systematicky a konkrétním způsobem reagovala na obavy domácích poradních skupin EU a zajistila vhodné činnosti navazující na iniciativy navržené organizacemi občanské společnosti a sociálními partnery EU v tomto rámci;
 - c) začlenila do kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji základní logistická ustanovení umožňující účinné provádění, neboť se ukázalo, že tyto aspekty byly v některých případech závažnými překážkami, a také doprovodná opatření v této oblasti, jako jsou programy technické pomoci a spolupráce;
24. vyzývá ke zvýšené transparentnosti a odpovědnosti k základním organizacím při formulování mezinárodních obchodních pravidel a vnitrostátních obchodních politik a zároveň k zajištění konzistentnosti s ohledem na dodržování práv pracovníků a lidských práv včetně práv žen;
25. vyzývá Komisi, aby Evropský parlament více zapojila do monitorování provádění obchodních a investičních dohod, pokud jde o dodržování lidských práv a sociálních a environmentálních norem, a vyzývá Radu, aby jakákoli rozhodnutí přepracovat či dokonce pozastavit uplatňování takové dohody v případě potřeby s Parlamentem konzultovala;

Normy v oblasti lidských práv, životního prostředí a sociální normy na jednostranné úrovni

26. vítá, že dne 1. ledna 2014 vstoupil v platnost nový všeobecný systém referencí (GSP) (nařízení (EU) č. 978/2012), a zveřejnění první monitorovací zprávy k systému GSP za období 2014–2015; konstatuje, že obchodní politika musí být prostředkem sloužícím k prosazování vyšších sociálních a environmentálních norem v partnerských zemích EU, a vyzývá tedy Komisi, aby provedla následující opravná opatření:
- a) vyjasnila, buď přijetím aktu v přenesené pravomoci, nebo v rámci nastávajícího přezkumu nařízení 978/2012, definice „závažných nedostatků v účinném provádění“ mezinárodních úmluv a „závažného a systematického porušování zásad“ stanovených v mezinárodní úmluvě;
 - b) vyžádala si stanoviska od všech příslušných monitorovacích orgánů, aby bylo možné řádně posoudit dodržování mezinárodních úmluv, na něž se odkazuje v

nařízení o GSP; zejména zaměřila své hodnocení na názory vyjádřené výborem odborníků MOP o uplatňování úmluv, co se týče jak udělování, tak i pozastavení obchodních preferencí v souladu s nařízením o GSP;

- c) v nadcházející revizi nařízení (EU) č. 978/2012 posílila sledování závazků přijatých přijímajícími zeměmi; sociální partneři a organizace občanské společnosti by měli mít formální úlohu při monitorování GSP a GSP + zejména prostřednictvím postupu pro vyslechnutí znepokojení, která jsou sdělena Komisi, a reakci na ně;
 - d) dále v revizi, jež byla požadována v roce 2010, do nařízení o GSP zahrnuje sociální odpovědnost podniků, aby bylo ze strany nadnárodních společností zajištěno dodržování závazků vyplývajících z vnitrostátních a mezinárodních právních předpisů v oblasti lidských práv, pracovních norem a předpisů na ochranu životního prostředí; e) monitorovala a hodnotila vývoj týkající se provádění a účinnosti režimu „Vše kromě zbraní“ a standardního režimu GSP a podávala o tom zprávy Evropskému parlamentu;
27. podporuje závazek Komise usilovat o vymýcení dětské práce; vítá přijetí pracovního dokumentu útvarů Komise a znovu opakuje svoji žádost z roku 2010 o vyvážený a realistický legislativní podnět včetně opatření, jako je označování produktů vyrobených bez dětské práce, udělování obchodních preferencí zemím, které splňují určité pracovní standardy, a horizontální zákaz dovozu výrobků vyrobených s využitím dětské práce; zdůrazňuje, že je důležité do kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji obchodních dohod EU začlenit cíle boje proti nucené práci a zaměstnávání dětí, a to vedle dalších 6 základních úmluv MOP a rovněž zapojení EU do mezinárodních diskusí na úrovni WTO, OECD a MOP, aby byl posílen její mnohostranný rozměr;
28. potvrzuje, že nesouhlasí s jakýmkoli přímým nebo nepřímým ustanovením v oblasti obchodu s energetickými službami, které by umožnilo, aby dotace byly technologicky neutrální; vyzývá Komisi a členské státy, aby vážně zohledňovaly skutečnost, že zvyšování emisí CO₂ z mezinárodního obchodu oslabuje evropskou strategii v oblasti klimatu, a zdůrazňuje, že k dosažení cílů Pařížské dohody může přispět přechod na místní výrobní a spotřební vzorce;
29. připomíná zásadní souvislost mezi změnou klimatu a odlesňováním způsobeným neudržitelnou a nezákonnou těžbou surovin; vyzývá Komisi, aby zaručila účinné provádění a vymáhání nařízení FLEGT a EUTR, včetně povinnosti zákonnosti v rámci dodavatelského řetězce dřeva;
30. vítá rozhodnutí Komise zahájit studii proveditelnosti týkající se Evropského akčního plánu pro boj proti odlesňování a znehodnocování lesů;

Sociální odpovědnost podniků

31. připomíná žádost Parlamentu z roku 2010 o zahrnutí sociální odpovědnosti podniků do všech obchodních dohod EU a ustanovení o důslednějším prosazování pravidel, zejména možnost Komise provádět vyšetřování údajných případů porušení závazků vyplývajících ze sociální odpovědnosti podniků a zřízení kontaktních míst EU po vzoru kontaktních míst OECD; žádá Komisi, aby zvýšila své úsilí o to, aby společnosti dosáhly v rámci všech částí jejich dodavatelských řetězců souladu se základními pracovními normami MOP a mezinárodně uznávanými standardy CSR, zejména s

nedávno aktualizovanými pokyny OECD pro nadnárodní podniky, deseti zásadami iniciativy OSN s názvem Global Compact, normou ISO 26000 „Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti“, tripartitní deklarací MOP o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku a s obecnými zásadami Organizace spojených národů v oblasti podnikání a lidských práv, zejména v textilním a důlním průmyslu, v nichž je riziko porušování lidských práv a sociálních standardů běžnější; připomíná, že v důsledku tragédie v budově Rana Plaza v Bangladéši v roce 2013 Evropská komise přijala ve spolupráci s Bangladéšem, MOP a Spojenými státy pakt udržitelnosti; zdůrazňuje v tomto ohledu, že je důležité, aby byly naplňovány další cíle vytyčené ve zmíněném paktu udržitelnosti za účelem zlepšení práv pracovníků a potřeby odpovědnějšího řízení dodavatelských řetězců na mezinárodní úrovni; žádá Komisi, aby tento typ programů a činností rozšířila také na jiné obchodní partnery EU;

32. je přesvědčen, že je zásadně důležité pokračovat v úsilí o přihlášení se k dodržování deklarace OECD o mezinárodních investicích a nadnárodních podnicích s tím, že bude zajištěno, že pokyny budou konkrétně citovány ve všech nových dohodách uzavřených mezi EU a třetími zeměmi, a přejít od pasivního přístupu k jejich uplatňování k aktivnímu přístupu; vyzývá Komisi, aby zajistila transparentnost, pokud jde o přístup k informacím o chování podniků, a zavedla účinný a vymahatelný systém vykazování, který bude poskytovat informace o hodnotových řetězcích produktů; připomíná svůj postoj z roku 2010, kdy žádal, aby byla společností uložena povinnost zveřejňovat své výsledky v oblasti sociální odpovědnosti podniků a aby všechny podniky musely prokázat náležitou péči; naléhavě vyzývá Komisi, aby aktualizovala svou strategii v oblasti sociální odpovědnosti podniků, v níž budou stanoveny přísnější požadavky na podávání zpráv a dodržování pravidel, jež zajistí důslednější provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, a naléhá na členské státy, aby podpořily prosazování sociální odpovědnosti podniků v obchodních dohodách;
33. vyzývá EU, aby zřídila platformy využívané k dialogu s občanskou společností, podniky, mezinárodními organizacemi a dalšími příslušnými aktéry v oblasti sociální odpovědnosti podniků;
34. vyzývá Komisi, aby uplatnila nově se objevující výsledky projektu s názvem „Realizace dlouhodobé hodnoty pro společnosti a investory“, který je prováděn zásadami OSN pro odpovědné investování a iniciativou OSN s názvem Global Compact, na svůj vlastní Evropský fond pro strategické investice a na svůj dialog s investory při jednání o obchodních dohodách a aby podpořila koncepci udržitelné unie kapitálových trhů podporou udržitelného obchodu;
35. připomíná, že základními dokumenty v oblasti sociální odpovědnosti podniků jsou tripartitní deklarace MOP o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, Agenda důstojné práce MOP a pracovní aspekty zásad OECD pro nadnárodní podniky; žádá Komisi, aby podnikla následné kroky po iniciativách OECD a OSN tak, že do právních předpisů EU zahrne nové a nedávno vytvořené mezinárodní normy, podporovaly je na setkání ministrů pro obchod G20 v Šanghaji v roce 2016 a prosazovaly vyvážená a komplexní politická doporučení včetně silného rozměru udržitelného rozvoje globálních hodnotových řetězců;
36. připomíná, že EU je světovým lídrem v oblasti národních akčních plánů pro sociální

odpovědnost podniků; vyzývá Komisi, aby u společností, které sídlí v EU, ale provozují činnost za jejími hranicemi, aktivně podporovala odpovědné chování podniků se zvláštním důrazem na to, aby bylo zajištěno přísné dodržování všech povinností vyplývajících z vnitrostátních právních předpisů nebo z jakýchkoli dvoustranných či mezinárodních právních závazků, kterým podléhá jejich podnikatelská činnost, a v neposlední řadě plný soulad s mezinárodními normami a pravidly v oblasti lidských, pracovních a environmentálních práv; v zájmu dosažení tohoto cíle dále navrhuje, aby Komise aktivně spolupracovala se svými partnerskými zeměmi, a to za účelem výměny osvědčených postupů a znalostí o způsobech a prostředcích ke zlepšení podnikatelského prostředí a zvýšení povědomí o odpovědném chování podniků;

37. konstatuje, že program sociální odpovědnosti podniků je nutno přizpůsobit konkrétním potřebám regionů a zemí, aby přispíval ke zlepšení udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje;
38. vyzývá Komisi, aby přijala opatření v oblasti obchodu a investic, která budou podporovat a odměňovat ty podniky, které provádějí strategie na podporu sociální odpovědnosti podniků, a to udělováním značek, zřízením preferenčního přístupu k veřejným zakázkám v EU a prostřednictvím programů pomoci pro malé a střední podniky;
39. rozhodně vítá skutečnost, že podávání zpráv o lidských právech ze strany velkých podniků bylo zahrnuto do směrnice EU o uvádění nefinančních informací; vyzývá členské státy EU, aby tuto směrnici urychleně a účinně provedly do vnitrostátních právních předpisů; upozorňuje na rámec pro podávání zpráv obecných zásad OSN, ukazatele pro srovnání korporací z hlediska dodržování lidských práv a cíl integrovaného podávání zpráv a vyzývá všechny kotované společnosti v EU a příslušné zainteresované subjekty, aby dodržovaly ducha této směrnice uvnitř EU i při obchodu se zeměmi mimo EU;
40. vyzývá EU a členské státy, aby se aktivně zapojovaly do činnosti Rady OSN pro lidská práva a programu OSN pro životní prostředí, pokud jde o mezinárodní úmluvu zakládající odpovědnost nadnárodních podniků za porušování lidských práv a norem týkajících se životního prostředí;
41. zdůrazňuje, že účinné provádění těchto doporučení je klíčovým prvkem posouzení obchodních dohod vyjednaných Komisí, které provádí Parlament; požaduje podrobnou a včasnou reakci ze strany Komise na všechny body vznesené v tomto usnesení;
42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

13.4.2016

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků
(2015/2038(INI))

Navrhovatelka: Godelieve Quisthoudt-Rowohl

NÁVRHY

Výbor pro zahraniční věci vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv (UNGPs), revidované pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní podniky, tripartitní deklaraci Mezinárodní organizace práce (MOP) o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, rámec Mezinárodní rady pro integrované podávání zpráv (IIRC), deset zásad iniciativy OSN nazvané Global Compact a normu Mezinárodní organizace pro normalizaci ISO 26000 „Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti“;
 - s ohledem na francouzský návrh zákona o „náležité péči“ při prosazování obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, a na prohlášení, jež učinil předseda Juncker na summitu G7 v roce 2015,
 - s ohledem na projekt s názvem „Realizace dlouhodobé hodnoty pro společnosti a investory“, který je prováděn v rámci Zásad OSN pro odpovědné investování a iniciativou OSN nazvanou Global Compact,
- A. vzhledem k tomu, že článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že společná obchodní politika EU bude prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie;
- B. vzhledem k tomu, že článek 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU) potvrzuje, že vnější činnost EU se bude řídit zásadami demokracie, právního státu, univerzality a nedělitelnosti lidských práv a základních svobod, úctou k lidské důstojnosti, zásadou rovnosti a solidarity a dodržováním Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva;

- C. vzhledem k tomu, že spojitost mezi obchodem a lidskými právy na jedné straně a environmentálními normami na druhé straně se stala nedílnou součástí hospodářských a obchodních vztahů EU; vzhledem k tomu, že politika EU v oblasti lidských práv a demokracie ve třetích zemích by měla být i nadále zohledňována prostřednictvím dalších politik EU s vnějším rozměrem, včetně obchodní politiky; vzhledem k tomu, že EU by měla využít obchodní politiku při posilování snahy o nastavení přísných celosvětových norem v oblasti lidských a sociálních práv, ochrany spotřebitelů a životního prostředí;
- D. vzhledem k tomu, že obchodní politika a ambiciózní obchodní dohody podporují a posilují celosvětový obchodní systém založený na pravidlech; vzhledem k tomu, že před uzavřením obchodních jednání by měly být rovněž zohledněny otázky související s lidskými právy, a to řádným a transparentním způsobem; vzhledem k tomu, že obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, společně se všemi dalšími příslušnými nástroji, včetně prosazování sociální odpovědnosti podniků, jsou zaměřeny na prosazování ustanovení lidských práv ve vztahu k obchodní politice;
- E. vzhledem k tomu, že dne 26. června 2014 přijala Rada OSN pro lidská práva rezoluci o vytvoření mezivládní pracovní skupiny pověřené zahájením postupu, který povede k vytvoření mezinárodního právně závazného nástroje pro regulaci činností nadnárodních korporací a dalších podniků v rámci mezinárodního práva;
- F. vzhledem k tomu, že obchod a lidská práva se mohou navzájem posilovat a že obec podnikatelů, zatímco je povinna dodržovat lidská práva, může také hrát významnou úlohu tím, že nabídne pozitivní podněty v oblasti podpory lidských práv, demokracie, environmentálních norem a sociální odpovědnosti podniků; vzhledem k tomu, že EU hraje vedoucí úlohu při vyjednávání a provádění řady iniciativ pro globální odpovědnost, které jdou ruku v ruce s prosazováním a dodržováním mezinárodních norem, mimo jiné sociální spravedlnosti, udržitelnosti životního prostředí a dodržování lidských práv; vzhledem k tomu, že se uznává, že evropské podniky působící celosvětově a jdoucí příkladem pomocí nediskriminační podnikové kultury mají dlouhodobý pozitivní dopad na lidská práva; vzhledem k tomu, že posilování obchodních vztahů založených na ochraně a prosazování lidských práv zlepšuje vzájemné porozumění a společné hodnoty, jakými jsou právní stát, řádná správa věcí veřejných a dodržování lidských práv;
1. připomíná, že EU je zavázána k tomu, že bude promyšleně prosazovat a dodržovat lidská práva a demokracii ve svých vztazích se třetími zeměmi ve všech svých politikách, včetně obchodní politiky, a ve všech svých příslušných nástrojích týkajících se vnějšího financování;
 2. doporučuje proto, aby obchodní strategie EU fungovala jako nástroj na podporu demokratických hodnot ve třetích zemích; vítá tudíž posílení obchodních dohod a programů obchodních preferencí jakožto nástrojů prosazování lidských práv, odstranění nucené a dětské práce a zajištění potravinové bezpečnosti a práva na zdraví, udržitelného rozvoje a vysokých bezpečnostních a environmentálních norem a ekonomických příležitostí pro všechny;
 3. vítá novou strategii „Obchod pro všechny“, jakož i odkaz na sociální odpovědnost podniků, který je nyní součástí všech obchodních dohod EU a jiných dvoustranných dohod; vyzývá EU, aby navrhla vhodná následná opatření, jako je mechanismus pro vyřizování stížností, a řešit případné nedostatky v obchodních a investičních dohodách,

jakož aktualizovat své právní předpisy v oblasti kontrol vývozu zboží dvojího užití;

4. bere na vědomí úsilí Komise o splnění svého závazku začlenit lidská práva a hospodářské, sociální a environmentální otázky do svých studií týkajících se posouzení dopadů legislativních a nelegislativních návrhů, prováděcích opatření a obchodních dohod; připomíná, že posouzení dopadů by měla vést k posílení ochrany lidských práv a souvisejících mechanismů stanovených v obchodních dohodách a politikách; dále vyzývá Komisi, aby tato hodnocení dopadů na lidská práva, jakož i následná hodnocení dopadů prováděla systematicky a aby zvyšovala jejich kvalitu a komplexnost; je hluboce znepokojen tím, že Komise neprovedla posouzení dopadu na lidská práva pro jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Vietnamem, a znovu opakuje, že podporuje komplexní posouzení situace ve Vietnamu, včetně lidských práv, které má být provedeno jako součást hodnocení ex post této dohody a jako návazného hodnocení posouzení dopadů na udržitelnost, které bylo zahájeno v roce 2009; vítá veškeré úsilí o koordinaci na mezinárodní úrovni, zejména s Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva, za účelem prosazování všech schválených mezinárodních zásad a podepsané úmluvy v oblasti lidských práv;
5. opakovaně vyjadřuje svou podporu systematickému zavedení doložek o podmíněnosti lidských právech do mezinárodních dohod včetně obchodních dohod mezi EU a třetími zeměmi; zdůrazňuje, že je zapotřebí politická vůle pro prosazování závazků třetích zemí; vyzývá Komisi, aby pravidelně podávala zprávy o provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv všemi členy OSN; žádá, aby tyto zásady a další mezinárodní normy týkající se sociální odpovědnosti podniků byly stále zástupci EU zmiňovány v dialozích o lidských právech se třetími zeměmi; vyzývá EU, aby podpořila občanské společnosti ve třetích zemích, aby přispívaly k posuzování dopadů;
6. dále vyzývá Komisi, aby systematicky sledovala provádění doložek o lidských právech a pravidelně informovala Parlament o dodržování lidských práv v partnerských zemích; rovněž vyzývá Komisi, aby stanovila nezbytné záruky s cílem řešit případné negativní dopady obchodních dohod na lidská práva, a aby zohlednila připomínky vznesené domácími poradními skupinami a smíšenými poradními výbory, jakož i zavedla příslušné monitorování a mechanismus pro podávání stížností a donucovací mechanismus s cílem zajistit, aby společnosti a investoři dodržovali lidská práva;
7. vítá úsilí Komise podporovat provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, iniciativu OSN s názvem Global Compact, revidovaných směrnic OECD pro nadnárodní podniky, tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce (MOP) o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku a normu ISO 26000 Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti a současně vybízet všechny obchodní partnery k dodržování těchto mezinárodních zásad, být jim nápomocna a sledovat, jak tyto zásady dodržují; domnívá se, že by toto hledisko přístupu k opravným prostředkům mělo být posílena ve vnitrostátních akčních plánech a strategiích EU v rámci obecných zásad; zdůrazňuje význam účinného provádění těchto zásad a Mezinárodního paktu OSN; vítá činnost, kterou dosud vykonala mezivládní pracovní skupina, a vyzývá všechny členy OSN, včetně členských států EU, aby se konstruktivním způsobem zapojily do jednání; vítá studii zabývající se hrubým porušováním lidských práv ze strany podniků prostřednictvím soudních opravných prostředků, kterou provedl Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva;

8. vítá, že dne 1. ledna 2014 vstoupil v platnost nový všeobecný systém referencí (GSP) (nařízení (EU) č. 978/2012); připomíná, že se požaduje, aby partnerské země provedly všech 27 klíčových mezinárodních úmluv o lidských a pracovních právech uvedených v nařízení GSP; zdůrazňuje, že Komise musí sledovat provádění těchto úmluv příjemci GSP+ a podávat o tom zprávy; vyzývá k neustálému dialogu se zeměmi GSP+, vzhledem k tomu, že takto může mít EU největší vliv na boj proti porušování lidských práv a k připravenosti pozastavit výhody plynoucí ze systému GSP+ v případech, kdy dojde k nejzávažnějším případům takového porušování.
9. vítá skutečnost, že podávání zpráv o lidských právech ze strany velkých podniků bylo zahrnuto do směrnice EU o uvádění nefinančních informací a žádá její bezodkladné provádění; vyjadřuje svou podporu uplatňování pokynů OECD jako prostředku pro posílení ustanovení o lidských právech v souvislosti s obchodem; zdůrazňuje v této souvislosti význam transparentnosti mechanismů justiční spolupráce mezi státy; upozorňuje na rámec pro podávání zpráv obecných zásad OSN, ukazatele pro srovnání korporací z hlediska dodržování lidských práv a cíl integrovaného podávání zpráv a vyzývá všechny zainteresované subjekty, aby tuto směrnici dodržovaly;
10. zdůrazňuje, že strategie EU „Obchod pro všechny“ zavazuje EU k „posilování iniciativ sociální odpovědnosti podniků“, a poukazuje na to, že to musí znamenat nové formy opatření na úrovni EU zahrnující dohodu o novém akčním plánu EU pro sociální odpovědnost podniků do roku 2020;
11. vyzývá Komisi, aby uplatnila nově se objevující výsledky projektu s názvem „Realizace dlouhodobé hodnoty pro společnosti a investory“, který je prováděn v rámci zásad OSN pro odpovědné investování a iniciativou OSN s názvem Global Compact, na svůj vlastní Evropský fond pro strategické investice a na svůj dialog s investory a aby podpořila koncepci „udržitelné unie kapitálových trhů“.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	11.4.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 44 -: 9 0: 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Iveta Grigule, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Afzal Khan, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Helmut Scholz, Jaromír Štětina, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Antonio López-Istúriz White, Tokia Saïfi, György Schöpflin, Igor Šoltés, Bodil Valero
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Beatriz Becerra Basterrechea, Georgios Epitideios, Claudiu Ciprian Tănăsescu

11.11.2015

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků
(2015/2038(INI))

Navrhovatelka: Lola Sánchez Caldentey

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že obchodní a investiční politiky EU jsou propojeny se sociální ochranou, rozvojem, lidskými právy a environmentálními politikami; vyzývá Komisi, aby respektovala zásadu soudržnosti rozvojových politik ve všech svých vnějších politikách, a zvláště aby tuto zásadu začleňovala do všech smluv v souladu s přijatými mezinárodními závazky v oblasti lidských práv, důstojné práce, rovnosti mužů a žen a environmentální udržitelnosti;
2. připomíná Deklaraci OSN z roku 1986 o právu na rozvoj, která potvrzuje právo na rozvoj jako nezadatelné lidské právo; vyzývá EU, aby respektovala v rámci Všeobecné deklarace lidských práv další mezinárodně dohodnuté smlouvy a cíle udržitelného rozvoje, svrchovanost rozvojových zemí v souladu s rozvojovou zásadou demokratické odpovědnosti, která je zakotvená v programu účinnosti rozvojové pomoci; zdůrazňuje, že důležité zajistit lidskou důstojnost a povinnosti a úkoly všech investorů, aby bylo zaručeno dodržování mezinárodně dohodnutých sociálních, environmentálních a lidskoprávních norem a aby se podporovala účinná spolupráce se všemi aktéry rozvoje;
3. vyzývá EU, aby uznala společnou, ale diferencovanou odpovědnost rozvojových zemí a aby zaručila rovnost při řešení agendy pro udržitelný rozvoj po roce 2030 a hospodářských, sociálních a environmentálních aspektů udržitelného rozvoje; připomíná, že úkolem EU je zajistit odpovědnost partnerských zemí a jejich příspěvek k vlastnímu rozvoji, zejména pokud jde o daňové, obchodní a investiční politiky; poukazuje zejména na to, že je třeba vyvážit globální pravidla pro obchod a investice a povinnosti v oblasti lidských práv tak, aby bylo dosaženo rovnováhy mezi právy a povinnostmi podniků a vlád;

4. připomíná, že provádění agendy důstojné práce (na základě úmluv a doporučení MOP) je zásadní součástí strategií udržitelného rozvoje, které mohou uplatňovat podnikatelské subjekty; v této souvislosti zdůrazňuje, že sociální dialog je klíčovým kritériem odpovědnosti podniků;
5. konstatuje, že program sociální odpovědnosti podniků je nutno přizpůsobit konkrétním potřebám regionů a zemí, aby přispíval ke zlepšení udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje;
6. v době, kdy se zvyšuje zájem o soukromý sektor jako činitele v oblasti rozvoje, považuje významný nedostatek odpovídajících informací a transparentnosti, pokud jde o činnost společností a její dopad na sociální a environmentální normy a lidská práva, za politováníhodný; zdůrazňuje význam účinného zvyšování transparentnosti a odpovědnosti společností a nezávislé předběžné analýzy dopadu před podepsáním jakékoli mezinárodní smlouvy včetně obchodních dohod; vyzývá v rámci působnosti obchodních dohod EU k zavedení silného mechanismu monitorování a vymáhání, aby se účinně zajistilo, že společnosti budou dodržovat sociální, environmentální a lidskoprávní normy; vyzývá Evropskou unii a její členské státy, aby podporovaly závazná opatření k zajištění toho, aby nadnárodní korporace platily daně v zemích, v nichž vytvářejí zisk, a aby prosazovaly povinné podávání zpráv rozčleněných podle jednotlivých zemí v soukromém sektoru, čímž by se posílila schopnost zemí využívat domácí zdroje;
7. připomíná, že začlenění přístupu založeného na lidských právech by mělo být klíčovým prvkem rozvojové politiky EU; opakuje, že v době, kdy je kombinování zdrojů financování stále více využíváno jako rozvojový nástroj EU, by mělo být přijetí a zavádění mezinárodně uznávaných pokynů a zásad týkajících se chování podniků a jejich nástrojů odpovědnosti (zejména úmluv a norem MOP, včetně deklarace MOP o nadnárodních podnicích a sociální politice, pokynů OECD pro nadnárodní společnosti, iniciativy OSN Global Compact a obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv) klíčovou podmínkou pro udělování podpory soukromému sektoru v rámci rozvojové spolupráce;
8. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory jednomyslné podpoře obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, kterou vyjádřila Rada pro lidská práva v roce 2011, počet případů porušování lidských práv v souvislosti s podnikatelskou činností neustále roste; žádá Komisi, aby vypracovala zprávu o stavu zavádění obecných pokynů OSN v oblasti podnikání a lidských práv;
9. považuje za politováníhodné, že dosud schází regulační rámec týkající se způsobu, jak společnosti dodržují lidskoprávní normy a povinnosti s ohledem na sociální a environmentální normy, což umožňuje určitým státům a společnostem beztestně je obcházet; vyzývá k zavedení povinného a vymahatelného regulačního rámce pro řízení toho, jak společnosti dodržují lidská práva a povinnosti s ohledem na sociální a environmentální normy; vyjadřuje politování nad tím, že stávající ustanovení o lidských právech v dohodách o volném obchodu a v jiných dohodách o hospodářském partnerství obvykle nejsou dodržována; opět vyzývá Evropskou komisi, aby se zavázala více prosazovat při vyjednávání mezinárodních dohod závazná a univerzální ustanovení o lidských právech a sociálních a environmentálních otázkách;
10. naléhavě vyzývá Komisi, aby dále podporovala povinné a vymahatelné iniciativy pro

odpovědnou těžbu, kácení dřeva a získávání zdrojů komodit, které mohou zahrnovat soukromé režimy usilující o udržitelnost prostřednictvím dodavatelského řetězce, a aby zintenzivnila analýzu životního cyklu produktů a procesů z environmentálního a sociálního hlediska s cílem zlepšit informovanost spotřebitelů a účinně zajistit odpovědnost podniků;

11. vyzývá EU, aby navázala na komplexní rámec politiky investic pro udržitelný rozvoj konference OSN o obchodu a rozvoji s cílem zajistit odpovědnost a transparentnost investic, aniž by byly ohroženy sociální a environmentální normy, lidská práva, rozvoj a důstojnost osob, a aby se zajistilo dodržování lidských práv, rovnosti žen a mužů, důstojných pracovních podmínek, odborových práv, ochrana životního prostředí, sociální ochrana, všeobecný přístup ke kvalitnímu zboží a veřejným službám (zejména s ohledem na poskytování veřejné a všeobecné zdravotní péče), sociální ochrana, všeobecný přístup k léčivým přípravkům a bezpečnost jídla a výrobků;
12. v souvislosti s tím, že stávající normy, zásady a opravné prostředky týkající se podniků a lidských práv jsou v mezinárodním právu roztržštěné, vítá začlenění ustanovení o lidských právech a kapitoly o udržitelném rozvoji do dvoustranných dohod o volném obchodu a dalších dohod o hospodářském partnerství v poslední době; je toho názoru, že tato ustanovení otevírají cestu lepší spolupráci mezi EU a jejími partnerskými zeměmi; připomíná odpovědnost států za zajištění dodržování a prosazování lidských práv; vzhledem k tomu, že při provádění obecných zásad OSN nebylo dosaženo dostatečného pokroku, vyzývá EU a její členské státy, aby se aktivně zapojovaly do činnosti Rady OSN pro lidská práva a Programu OSN pro životní prostředí týkajícího se mezinárodní smlouvy, která by vedla nadnárodní společnosti k odpovědnosti za porušování lidských práv a environmentálních norem.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	10.11.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 14 -: 9 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Louis-Joseph Manscour, Paul Rübig, Joachim Zeller

21.3.2016

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků
(2015/2038(INI))

Navrhovatelka: Tiziana Beghin

NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. požaduje, aby dodržování osmi základních pracovních norem MOP, čtyř prioritních úmluv MOP pro průmyslové země a příslušného práva EU bylo prostřednictvím sociální doložky začleněno do všech dvoustranných a mnohostranných obchodních dohod EU a aby byly tyto normy uplatňovány; považuje za nezbytné poskytnout podnikům pobídky, aby přijaly závazky v oblasti sociální odpovědnosti a proaktivní opatření s cílem identifikovat jakékoli porušení lidských práv, porušení předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, korupci či daňové úniky a předcházet jim, a to i rámci jejich dceřiných společností a dodavatelských řetězců; poukazuje na význam dodržování minimálních pracovních norem v třetích zemích a vyzývá proto Komisi, aby ve spolupráci se sociálními partnery zajistila mechanismy sledování; zdůrazňuje, že je třeba zajistit nejen ratifikaci norem, ale také jejich účinné uplatňování, což vyžaduje náležité personální zajištění inspektorátů práce v souladu s doporučeními MOP;
2. připomíná, že základními dokumenty v oblasti sociální odpovědnosti podniků jsou tripartitní deklarace MOP o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, Agenda důstojné práce MOP a pracovní aspekty zásad OECD pro nadnárodní podniky, a zdůrazňuje, že generální ředitelství Komise pro zaměstnanost (GŘ pro zaměstnanost) musí mít i nadále vedoucí úlohu při společné koordinaci politiky EU v oblasti sociální odpovědnosti podniků;
3. vyzývá Komisi, aby navázala na obnovenou strategii EU v oblasti sociální odpovědnosti podniků na období 2011–2014 a zohlednila přitom zahájení veřejných konzultací;
4. připomíná vzájemnou propojenost sociálních a environmentálních norem, lidských práv,

pracovních práv a rozvojové politiky ve vnějších vztazích EU a to, že by se EU měla důrazně zasazovat o prosazování těchto práv a norem, především v politice a dohodách v oblasti zahraničního obchodu;

5. zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků má v Evropě dlouhou tradici a že sociálně odpovědné podniky jdou i dnes příkladem;
6. zdůrazňuje, že kromě dopadu na celosvětové úrovni má sociální odpovědnost podniků dopad na místní a regionální úrovni, což je třeba uznat a podporovat;
7. domnívá se, že daňová politika podniku by měla být považována za součást jeho sociální odpovědnosti, a že sociálně odpovědné chování tedy neponechává žádný prostor pro strategie zaměřené na vyhýbání se daňovým povinnostem nebo využívání daňových rájů;
8. požaduje, aby byla MOP zapojena do činnosti WTO tím, že získá status pozorovatele ve WTO a právo vystupovat na ministerských konferencích WTO; domnívá se, že by MOP měla být zapojena i do jednání o dvoustranných a mnohostranných obchodních dohodách; žádá, aby byl náležitě zohledňován význam sociální odpovědnosti podniků v obchodní politice na mnohostranné úrovni, na mezinárodních fórech prosazujících sociální odpovědnost podniků, zejména OECD a MOP, a v rámci WTO;
9. domnívá se, že užší spolupráce na mnohostranné úrovni podpoří dosažení skutečné koordinace mezi mezinárodními organizacemi, což například umožní MOP vypracovávat zprávy nezávislých odborníků, aby se v rámci činnosti WTO věnovala náležitá pozornost ustanovením týkajícím se pracovního práva a důstojné práce s cílem zabránit ohrožení sociálního rozvoje;
10. požaduje posílení kapitoly o udržitelném rozvoji v dvoustranných a mnohostranných dohodách, a to začleněním mechanismu pro sledování a pro podávání zpráv, který bude přístupný pro sociální partnery, a vytvořením mechanismu pro zajištění odpovědnosti v případě nedodržení pravidel; je přesvědčen, že takový postup by měl být v případě zaznamenaných porušení pravidel v oblasti udržitelného rozvoje nebo nedodržení některých ustanovení a pracovních norem doprovázen sankcemi;
11. žádá, aby v budoucích obchodních dohodách EU s třetími zeměmi měly větší důležitost bezpečnost a ochrana zdraví při práci jako součást Agendy důstojné práce; vyzývá EU k poskytnutí technické pomoci při provádění těchto ustanovení s cílem zajistit, aby nepředstavovala překážku obchodu;
12. domnívá se, že pro prosazování základních pracovních, sociálních a environmentálních norem na pracovištích je nutné účinnější provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv;
13. poukazuje na to, že sociální odpovědnost podniků by se měla rozšířit o nové oblasti, jako je organizace práce, rovné příležitosti, sociální začlenění, antidiskriminační opatření a rozvoj celoživotního vzdělávání a odborné přípravy; zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků by měla například pokrývat kvalitu práce, rovnost odměňování, kariérní vyhlídky a podporu inovativních projektů, aby se podpořil posun směrem k udržitelnému hospodářství;

14. je přesvědčen, že politika v sociální, environmentální a lidskoprávní oblasti musí být podporována v různých činnostech EU, včetně dvoustranných dohod; rovněž konstatuje, že žádná politika EU by neměla mařit politiky prováděné státy, jež jsou smluvními stranami dvoustranných dohod o udržitelném rozvoji, ani dodržování práv a svobod jednotlivců zakotvených v Listině základních práv EU; vyzývá proto Komisi, aby zajistila, aby před jednáním byla provedena posouzení dopadu na sociální oblast, životní prostředí a hospodářství a na lidská práva a aby bylo následně uplatňováno systematické sledování a vyhodnocování; připomíná, že stávající doložky o pozastavení platnosti v dvoustranných dohodách by se měly začít uplatňovat v případech, kdy jsou zjištěna vážná porušení schválených sociálních, environmentálních a lidskoprávních cílů;
15. vyzývá Komisi, aby ve všech dohodách o volném obchodu se třetími zeměmi respektovala a podporovala vysoké sociální normy v souladu s Agendou důstojné práce MOP, která stanoví klíčové cíle pro zajištění důstojného, stabilního a klidného pracovního prostředí, a zdůrazňuje význam zapojení sociálních partnerů do podpory této agendy s cílem účinněji podporovat kvalitní zaměstnanost a důstojná pracovní místa, zajistit uznání a dodržování práv pracujících, rozšířit sociální ochranu a podporovat sociální dialog; vyzývá rovněž podniky z EU, aby tyto klíčové cíle respektovaly jak v rámci Unie, tak ve vztazích se subjekty z třetích zemí;
16. zdůrazňuje, že evropská strategie „Obchod pro všechny“ zavazuje EU k „posilování iniciativ sociální odpovědnosti podniků“, a zdůrazňuje, že to musí znamenat nové opatření na úrovni EU včetně přijetí nového akčního plánu EU pro sociální odpovědnost podniků do roku 2020 a mechanismus ve všech nových obchodních dohodách, který nebude pouze odkazovat na sociální odpovědnost podniků, práva podnikatelských subjektů a lidská práva, nýbrž který v každém případě zavede mechanismus pro sledování a provádění;
17. žádá Komisi, aby aktivně a konstruktivně spolupracovala s OECD a MOP za účelem vypracování globálního přístupu ke zlepšení pracovních podmínek v oděvním průmyslu;
18. vyzývá Komisi, aby při vyjednávání nových obchodních dohod – například s Austrálií a Novým Zélandem – zavedla na dvoustranném základě nové normy pro demokratické, transparentní a spravedlivé obchodní dohody, které mohou být uznány za milníky v nové éře světové obchodní politiky;
19. připomíná, že evropský sociální dialog poskytuje sociálním partnerům ucelenou příležitost zabývat se otázkami sociální odpovědnosti podniků, a vybízí k tomu, aby byly při jednání o nových rámcových dohodách v konkrétních odvětvích cíle sociální odpovědnosti podniků prosazovány;
20. zdůrazňuje, že orgány EU pokládají za prioritu při zadávání veřejných zakázek reputaci podniku a průkazný závazek k udržitelnému a etickému chování, a naléhavě vyzývá veřejné zadavatele, aby tato kritéria uplatňovaly v souladu se směrnicemi o zadávání veřejných zakázek;
21. zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků může hrát významnou úlohu při zajišťování environmentálně, sociálně a hospodářsky udržitelného růstu a pracovních norem a při předcházení korupci v EU i ve světě zejména tehdy, bude-li zahrnovat patřičné normy transparentnosti a spolehlivé mechanismy pro zajištění odpovědnosti; navrhuje, aby byla v tomto směru kladena na podniky větší odpovědnost; naléhavě vyzývá Komisi, aby

přijala novou strategii v oblasti sociální odpovědnosti podniků, v níž budou stanoveny přísnější požadavky na podávání zpráv a dodržování, jež zajistí důslednější provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, a naléhá na členské státy, aby podpořily prosazování sociální odpovědnosti podniků v obchodních dohodách.

22. nadále vyzývá Komisi, aby zakázala do EU dovážet veškeré výrobky a služby, které jsou spojeny s moderními formami otroctví nebo nucenou prací, zejména ohrožených skupin, nebo s porušováním základních lidských práv;
23. vyzývá Komisi, aby poskytovala konstruktivní podporu podnikatelům, kteří se zaváží k sociální odpovědnosti, aby prosazovala udržitelná partnerství v oblasti sociální odpovědnosti podniků ve světě, například aktivní mediací, a aby přijala praktická opatření za účelem koordinace této činnosti;
24. vyzývá Komisi, aby vytvořila pobídky a podpořila prosazování sociální odpovědnosti podniků, která musí doplňovat a za žádných okolností nesmí nahrazovat právní předpisy v oblasti pracovního práva a životního prostředí;
25. vítá úlohu GŘ pro zaměstnanost a Komise při svolávání skupiny na vysoké úrovni pro sociální odpovědnost podniků mezi členskými státy EU a požaduje intenzivnější dialog a spolupráci mezi orgány EU a členskými státy na podporu strategie EU v oblasti sociální odpovědnosti podniků;
26. rozhodně vítá skutečnost, že do směrnice EU o uvádění nefinančních informací¹ byly zahrnuty pracovní aspekty požadavků na podávání zpráv velkých podniků o sociálním dopadu; vyzývá členské státy, aby tuto směrnici urychleně a účinně provedly do vnitrostátních právních předpisů; vyzývá všechny kotované společnosti EU a jejich zúčastněné strany, aby jednaly v duchu této směrnice a usilovaly tak o sociálně spravedlivější a udržitelnější hospodářství;
27. bere na vědomí stále větší zájem o prosazování osvědčených postupů v oblasti zaměstnávání v globálních dodavatelských řetězcích po zhroucení továrny Rana Plaza, předložení návrhu francouzského zákona o „řádné péči“ a prohlášení předsedy Junckera na summitu G7, kde se vyslovil pro „okamžitou akci“ za účelem zvýšení odpovědnosti v globálních dodavatelských řetězcích;
28. připomíná, že EU stále selhává při řešení právní mezery ve vztahu k ustanovením obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, pokud jde o „přístup k nápravě“ v extrémních případech, kdy dojde k masivním ztrátám na životech zaměstnanců, jako tomu bylo například v případě tragédie v Bhopálu; žádá, aby byla navržena opatření, která udělí evropským soudům jurisdikci v případech, kdy nelze uspokojivě dosáhnout nápravy v dotčených třetích zemích;
29. vyzývá Komisi, zejména její generální ředitelství pro spravedlnost, k předložení návrhů, které by u soudů v EU umožnily snazší přístup ke spravedlnosti ve věcech nejkrajnějšího, mimořádně závažného porušování lidských nebo pracovních práv ze strany podniků

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami.

sídlících v Evropě nebo ze strany jejich dceřiných společností, subdodavatelů či obchodních partnerů, v souladu s doporučením zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN pro oblast obchodu a lidských práv.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	16.3.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 47 -: 4 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Thomas Händel, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Karima Delli, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Ivo Vajgl

3.12.2015

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k provádění doporučení Parlamentu z roku 2010 týkajících se sociálních a environmentálních norem, lidských práv a sociální odpovědnosti podniků (2015/2038(INI))

Navrhovatelka: Malin Björk

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že obchodní dohody a liberalizace obchodu mohou mít na ženy a muže rozdílné dopady z důvodu genderových strukturálních nerovností, pokud jde o jejich přístup ke vzdělání, pracovní příležitosti, služby, zdroje, nebo příjmy, jejich postavení jakožto spotřebitelů, jejich zastoupení v rozhodování a přítomnost na pozicích s nízkou kvalifikací i pokud jde o rozdílná sociální pravidla uplatňovaná na muže a ženy;
- B. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů jako strategický cíl je nezbytná pro dosažení obecných cílů EU; vzhledem k tomu, že současná strategie EU pro rovnost žen a mužů (2010–2015) stanoví, že EU začlení rovnost pohlaví do své obchodní politiky jako součást širšího rámce udržitelného rozvoje;
- C. vzhledem k tomu, že pro pracující ženy, zejména pro ty, jejichž podmínky jsou nejméně jisté, bude patrně velmi prospěšné jakékoli opatření zvyšující kvalifikaci a stabilitu zaměstnání, zlepšující pracovní podmínky a zvyšující podporu v nezaměstnanosti a sociální dávky – například placenou dovolenou, včetně rodičovské dovolené, a zdravotní péči;
- D. vzhledem k tomu, že komplexní a vyvážené obchodní dohody mohou mít kladný dopad na míru zaměstnanosti žen, neboť přispívají k růstu a k sociální soudržnosti; vzhledem k tomu, že podle článku 8 SFEU by měla být rovnost žen a mužů zahrnuta do všech činností EU, včetně jednání o obchodních dohodách;
- E. vzhledem k tomu, že rovnost pohlaví nebyla zmíněna v usnesení Evropského parlamentu z 25. listopadu 2010 o sociální odpovědnosti podniků v dohodách o mezinárodním

obchodu;

- F. vzhledem k tomu, že pátým cílem udržitelného rozvoje je dosáhnout do roku 2030 genderové rovnosti;
 - G. vzhledem k tomu, že obchodní dohody by v žádném případě neměly oslabovat pokrok, jehož EU nebo její členské státy dosáhly v otázce rovnosti žen a mužů;
 - H. vzhledem k tomu, že odstraňování překážek pro investice v podobě zákonných práv, sociálních norem, ochrany spotřebitelů a právních předpisů v oblasti životního prostředí povede k „harmonizaci“ směřující k nižším pracovním standardům a také k privatizaci veřejných služeb a sociálního zabezpečení, což bude mít negativní dopad na rovnost pohlaví;
 - I. vzhledem k tomu, že udržitelný rozvoj a růst podporující začlenění musí zahrnovat rovnost pohlaví a posílení postavení žen a dívek;
 - J. vzhledem k tomu, že od liberalizace obchodu nelze očekávat, že sama odstraní nerovnosti mezi muži a ženami, a že je třeba přijmout specifická opatření a nalézt ekonomické zdroje pro monitorování dopadu liberalizace na ženy;
1. vyzývá k závaznému uplatňování základních pracovních norem Mezinárodní organizace práce (MOP) a její agendy důstojné práce vzhledem k tomu, že standardy MOP jsou pro zlepšení situace v otázce rovnosti pohlaví zvláště relevantní, neboť vycházejí ze zásad zákazu diskriminace na základě pohlaví a rovné mzdy pro muže a ženy a z mezinárodních závazků týkajících se ochrany životního prostředí v preferenčních obchodních dohodách EU;
 2. vyzývá k široce pojaté faktické, stálé a transparentní účasti nejen zejména žen, organizací hájících práva žen a odborů, ale také environmentálních, spotřebitelských a pracovních organizací a organizací pro rozvoj na obchodních konzultacích a jednáních a také při vytváření obchodní politiky a souvisejícím provádění; vybízí ženy a ženské organizace, aby se aktivně zapojily a předložily iniciativy a informace, které jsou pro jednání relevantní;
 3. vyzývá ke zvýšené transparentnosti a odpovědnosti k základním organizacím při formulování mezinárodních obchodních pravidel a vnitrostátních obchodních politik a zároveň k zajištění konzistentnosti s ohledem na dodržování práv pracovníků a lidských práv včetně práv žen;
 4. vyzývá EU, aby zajistila, aby obchodní politika nezměnila vnitrostátní právní předpisy týkající se sociální ochrany, ochrany spotřebitelů, veřejné bezpečnosti, veřejného zdraví a vzdělání, bezpečnosti potravin, ochrany životního prostředí a rovnosti pohlaví;
 5. bere na vědomí zahrnutí Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) do seznamu úmluv v rámci Všeobecného systému preferencí (GSP+) a vyzývá k důkladnému monitorování dodržování povinností ze strany příjemců;
 6. vyzývá EU, aby do mezinárodních dohod EU včetně již uzavřených obchodních a investičních dohod nebo dohod, které teprve budou uzavřeny, systematicky začleňovala

závazná, vymahatelná a nezpochybnitelná ustanovení o lidských právech, včetně práv dívek a žen;

7. znovu opakuje, že je důležité aktivovat ustanovení o odkladu v mezinárodních obchodních dohodách v případě porušování lidských práv druhou smluvní stranou;
8. připomíná rovněž, že se EU zavázala zohledňovat rovnost žen a mužů ve všech svých politikách a že je důležité zajistit, aby měli muži i ženy stejný prospěch ze sociálních změn, hospodářského růstu a vytváření důstojných pracovních míst, při nichž by se odstranila diskriminace a prosazovalo by se dodržování práv žen ve světě;
9. považuje za politováníhodné, že se obchodní dohody často sjednávají bez konkrétního odkazu na jejich dopad na práva žen a dívek, jako je například právo na zdraví – a s ním související práva včetně práva na reprodukční zdraví –, na přístup ke vzdělání, odbornému vzdělávání, výživě, práci, bezpečným pracovním podmínkám a vodě;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby shromažďovaly údaje a podrobně analyzovaly jejich potenciální specifický dopad na situaci žen a dívek, včetně dopadu ve třetích zemích, s cílem zvýšit soudržnost mezi různými, avšak vzájemně provázanými politikami, jako jsou politiky v oblasti obchodu, rozvoje, zaměstnanosti, migrace a rovnosti žen a mužů;
11. vyzývá Komisi, aby na základě referenčních ukazatelů rovnosti žen a mužů a příslušných zdrojů prováděla ex-ante a ex-post posouzení dopadů obchodních dohod na ženy a rovnost pohlaví jako součást širšího posouzení dopadu na lidský rozvoj; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí správné a spolehlivé údaje pro hodnocení genderových dopadů různých obchodních opatření a nástrojů, např. TTIP, TISA, CETA; vyzývá k podrobnému systematickému a závaznému posouzení stávajících obchodních a investičních dohod s cílem určit veškeré oblasti, které mohou mít negativní dopad na rovnost pohlaví;
12. zdůrazňuje, že obchodní politika EU musí zajistit, aby nebyla oslabena schopnost států regulovat a chránit kromě životního prostředí, práv spotřebitelů a pracovníků také práva žen a aby podniky a investoři byli hnáni k odpovědnosti vůči lidem a vládám za jejich lidská práva, rovnost pohlaví a za sociální, environmentální a rozvojové dopady.
13. vyzývá k hloubkovým analýzám dopadu z hlediska lidských práv, klimatu, rovnosti pohlaví a udržitelnosti, pokud jde o výsledek mnohostranných a dvoustranných obchodních dohod sjednávaných mezi EU a třetími zeměmi;
14. zdůrazňuje, že by EU při sjednávání obchodních dohod měla mít na zřeteli nejen zlepšení globálních sociálních a environmentálních standardů a spravedlivější a rovnoprávnější globální model obchodu, ale měla by také prosazovat rovnost pohlaví;
15. vyjadřuje politování nad tím, že hledisko rovnosti pohlaví bylo v rámci sociální odpovědnosti podniků dosud do značné míry zanedbáváno; vyzývá Komisi, aby prostřednictvím inkluzivních opatření začlenila rovnost pohlaví do své politiky týkající se sociální odpovědnosti podniků, včetně ustanovení o sociální odpovědnosti podniků v mezinárodních obchodních dohodách, např. aby podniky zvýšily zastoupení žen v manažerských pozicích na všech úrovních a aby podporovaly celoživotní učení a odborné vzdělávání pracujících žen s cílem zajistit pro ženy odpovídající pracovní podmínky a práva prostřednictvím svých dodavatelských řetězců, a aby se vyhýbaly

získávání materiálu z konfliktních oblastí, v nichž je široce rozšířeno násilí na základě pohlaví;

16. konstatuje, že strategie EU pro rovnost žen a mužů řádně nezohlednila genderovou dimenzi obchodní politiky EU; vyjadřuje politování nad tím, že ve sdělení ze dne 15. října 2015 o nové obchodní a investiční strategii EU nebyla problematika rovnosti pohlaví řádně zohledněna;
17. zdůrazňuje, že alternativní obchodní modely, jako jsou družstva, vzájemné společnosti a sociální podniky, hrají důležitou úlohu při podpoře rovnosti žen a mužů a dosahování pokroku v oblasti udržitelného rozvoje podporujícího začlenění a v oblasti růstu; vyzývá Komisi a členské státy, aby tyto alternativní modely umožňovaly a prosazovaly v celé EU a v obchodní a rozvojové politice.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	3.12.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 15 -: 8 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Malin Björk, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Beatrix von Storch, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Izaskun Bilbao Barandica, Eleonora Forenza, Mariya Gabriel, Julie Girling, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Julie Ward
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Kristina Winberg

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	16.6.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 30 -: 5 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Laima Liucija Andrikienė, Tiziana Beghin, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Ska Keller, Alexander Graf Lambsdorff, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Alessia Maria Mosca, Franck Proust, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Goffredo Maria Bettini, Agnes Jongerius, Sander Loones, Bolesław G. Piecha, Fernando Ruas, Jarosław Wałęsa
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Georges Bach, Eider Gardiazabal Rubial, Carlos Iturgaiz, Jan Keller, Dominique Martin, Giulia Moi, Jozo Radoš, Dario Tamburrano, Hermann Winkler